

Bu broşürde Arı Allerjisi'nin ne olduğu ve nasıl değerlendirildiği, tedavisindeki önemli noktalar ve izlemle ilgili bilgilerin hasta ve yakınlarına öğretilmesi amaçlanmıştır.

HASTALIĞIN TANIMI :

Arı Allerjisi; çeşitli arı (bal arısı ve diğer yaban arısı) cinslerinin sokması sonucu, bireyde arı zehirine karşı allerjik reaksiyonla ortaya çıkan tehlikeli bir hastalıktır.

Arı allerjisi varlığında arı sokması sonrası Anafilaksi (ciddi allerjik reaksiyon) gelişir ve bu olgularda hayati tehlike oluşabilir. Anafilaksi; deride yaygın ürtiker (kurdeşen)(yaygın kaşıntı, kızarıklık, kabarma), Anjioödem (dudaklarda, ağızda, göz çevresinde, al ve ayak üstlerinde şişlik ve yanma hissi), ayrıca ek olarak nefes darlığı, gırtlak ve boğazda şişme-tıkanma hissi, tansiyon düşmesi, çarpıntı, şuur kaybı, kalp ve solunum durması gibi diğer organları da ilgilendiren bulgularla ortaya çıkabilen ciddi bir durumdur.

Arı Allerjisi olan kişilerde bulgular arı sokması sonrasında ortaya çıkar.

Bulguların olmadığı dönemlerde çocuk son derece iyi olup tamamen deri sağlıklı bir görünümündedir.

Çocukluk yaşlarında her yaş içinde ilk bulgular ortaya çıkabilir.

Normal bireylerde arı sokması sonucu sadece arının soktuğu bölgede arı zehiri nedeniyle oluşan kızarıklık, kaşıntı ve şişlik görülür. Bu normal reaksiyondur. Bazen sadece bu bölgede 8-10 cm den daha büyük bir şişlik, kızarıklık ortaya çıkar ve geniş lokal reaksiyon denilir. Bu her iki reaksiyon arı allerjisi olarak kabul edilmez ve basit, lokal yöntemlerle iyileşir.

GÖRÜLME SIKLIĞI :

Ülkemizde çocuklar arasında arı allerjisi çok sık olmayıp, görülme sıklığı ortalama binde 2-3 kadardır. Anne ve/veya babasında Arı Allerjisi veya bir başka allerjik hastalığı olanlarda görülme sıklıkları artmaktadır.

ETMENLERİ:

Arı allerjisi arıların zehirinde bulunan ve insanda allerji oluşturabilen çeşitli maddelere bağlı olarak gelişir.

TANI YÖNTEMLERİ:

Arı allerjisi tanısı çocuklarda öykünün değerlendirilmesi, muayene ve allerji testleri ile konur. Allerji testleri tanı için gerekli bir testtir. Allerji testleri her yaş grubunda yapılabilir ve allerji uzmanları tarafından değerlendirilir. Elde edilen bulgular tedavide yön vericidir.

TEDAVİ :

Arı allerjisi tedavisindeki ilk önemli basamak arılardan korunmaktır. Bu amaçla arıların bulunduğu yerlerden uzakta olmalı, arıları cezbeden canlı parlak renkli giysiler giyilmemeli, çimen veya toprakta çıplak ayakla gezilmemeli, uzun kollu ve kapalı giysiler tercih edilmelidir. Arı sokması durumunda hemen sağlık kuruluşuna başvurulmalıdır. İlaç tedavisinde anafilaksi tedavisinde kullanılan ilaçlar (adrenalin, antihistaminik, kortizon) bulgular ortaya çıktığında verilir.

Arı allerjisinin tedavisi amacıyla allerji aşısının (immünoterapi) 4-5 yıl süreyle uygulanması büyük oranda etkili ve çok önemli bir tedavi yöntemidir.

Ayrıca hastalar yanlarında kendi kendilerine ilaç enjekte edebilecekleri, otomatik adrenalin (epinefrin) enjektörü taşımaları ve arı sokma durumunda kendilerine uygulama şeklini öğrenmelidirler. Sağlık kuruluşuna ulaşana dek geçen sürede hasta için zaman kazandırıcı ve faydalı olmaktadır.

Tedavi planı yapılan hastaların uygun aralıklarla takip muayeneleri yapılır, aralardaki rahatsızlıklarını nasıl tedavi edecekleri konusunda bilgiler verilir ve halledemedikleri bir problemle karşılaştıklarında nereye başvuracakları kendilerine açıklanır. Hastaların uygun aralıklarla izlenmesi ve hastalığın seyrine göre tedavinin yeniden düzenlenmesi en önemli noktalardan biridir.

KOMPLİKASYONLARI:

Arı allerjisi'ne bağlı anafilaksi (ciddi allerjik reaksiyon) durumunda ciddi hayati tehlike oluşabilir.

TEDAVİYE UYULMADIĞINDA ORTAYA ÇIKABİLECEK RİSKLER:

Hastalık tedavi edilmediğinde Arı allerjisi'ne bağlı anafilaksi (ciddi allerjik reaksiyon) durumunda ciddi hayati tehlike oluşabilir.

PROGNOZU:

Hastalara uygulanan allerji aşısı ile genellikle sonraki arı sokmaları sonucu anafilaksi riski büyük oranda (%80-90) azalır ve yakınmaların şiddeti ve sıklığı azalır.

Allerji aşısı tedavisi almamış hastaların bir kısmında birkaç yıl içinde allerjik reaksiyonların şiddetinde azalma veya artma görülebilir.